

SOUČASNOST ŠKOLY 2005-2021

Nová etapa suchdolské školy se píše od září 2005. V srpnu přichází na školu po jarním konkurzu nová ředitelka PaedDr. Lenka Formánková, nar. 1966 v Brně. Své nabyté zkušenosti s vedením málotřídní školy (dříve ZŠ Ochoz u Brna) použije s elánem okamžitě i v Suchém Dole. Slavnostní zahájení školního roku 2005/2006 v září 2005 je pro školu tedy významným mezníkem soudobé historie obce. Někteří občané tehdy označili zahájení školního roku Školou jinak. Společné setkávání žáků na ranním kruhu, diskuse, sebehodnocení, slovní hodnocení žáků v rámci pololetního vysvědčení a motivace žáků pro školní práci. Zvonění dle časových možností a tempa práce žáků. Zapojení výtvarného projevu do výuky, rozvoj logického úsudku, smyslového vnímání a praktické činnosti. Především však rozvoj vlastní zodpovědnosti a sebedůvěry byly nové pilíře naší školy.

Nový styl zvonění ve škole. Proč hlasité burácení zvonku na chodbě, když lze použít suchdolské zvonečky? V každé třídě se tak dodnes zvoní malými suchdolskými zvonečky. Jsou to poslední kousky z obecní sbírky zvonků, které nechala obec vyrobit roce 2000 firmou Zvonařská dílna Tomášková Dytrichová v Brodku u Prostějova u příležitosti výroby obecního zvonu. K tomuto velkému obecnímu zvonu vážícímu 65 kg bylo zhotoveno 600 kusů malých suchdolských zvonečků. Velký obecní zvon byl posvěcen a zavěšen do zvoničky u domu čp. 26 u příležitosti suchdolského posvícení v roce 2000. Školní zvonění je tedy pevně spojeno i s novodobou historií obce.

Přesto že nebylo příliš finančních prostředků na výraznou změnu prostor, přístup vedení, styl výuky a vybavení tříd se začal značně změnit. Přes prázdniny 2005 provedla ředitelka školy inovaci tříd, výzdobu a obnovu pomůcek. Důležitým faktem byl i vysoký počet nových prvňáčků v počtu 10 dětí, 9 chlapců a pouze 1 dívka.

Pedagogický sbor byl tvořen:

PaedDr. Lenka Formánková- ředitelka školy + tř. uč. I. (1.- 2.roč.)

PhDr. Vlasta Vašová - třídní učitelka II. (3.-5. roč)

vychovatelka ŠD- Věra Kohlová

asistentka pedagoga - Petra Geislerová

MŠ - Renata Scholzová

kuchařka- Radka Gavelková

ved. ŠJ- Blanka Klímová

Novinkou zajišťující informování rodičů bylo vydávání nového školního časopisu Strom s příspěvky a pokyny k organizaci školní roku a dále s příspěvky a kresbami dětí od těch nejmenších až po nejstarší žáky školy. Nejprve v listinné podobě, později i elektronicky. Ve spolupráci s matkou prvňáčka (Jitka Klímová, vede kroužek Tvořeníčko, jako zájmový útvar školy) vznikají nejen zajímavé projektové dny, např. Víla Podzimu, Den ovoce a zeleniny, Den barevné pastelky (na podporu nevidomých). Dále jsme pak spolupracovaly na Vánočním setkání, ale také obě ženy položily základ tradičních Adventních oslav v Suchém Dole. Byl to suchdolský školní Adventní jarmark, v první adventní neděli 2005, konaný

nejprve v prostorách staré tělocvičny, dále ve školní kuchyni, v ložnici mateřské školy (při přestavbě školy) a v nové velké tělocvičně 2010 a poté v opraveném sále obce (od roku 2014). Adventní jarmark si tak postupně získal obrovskou oblibu a podporu občanů nejen ze Suchého Dolu, ale i okolí. Bohužel při epidemii v roce 2020 se nekonal a v roce 2021 byl v poslední den příprav vládním omezením zrušen vzhledem k epidemii Covid. Přesto se tento rok 2021 konal Adventní jarmark formou online výstavy dětských vánočních výrobků na webových stránkách školy a v Pellyho domech v Polici nad Metují.

Škola získala řadu drobnější finančních dotací v projektech kraje, později dotace Euroregionu Glacensis, MŠMT a Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Postupně tak docházelo k inovaci vybavení tříd a školní kuchyně. Cílem úspěšných projektů nebylo pouze vybavování školy, ale také přímá podpora žáků, ve formě zajištění pobytu na horách v rámci lyžařského týdenního kurzu v Krkonoších a jarního pobytu v Ekostanici Horní Maršov.

Velkou investicí zřizovatele byla první z následujících oprav školy, v prosinci 2005 se vyměnila střešní krytina školy. Původní střešní trámy z roku 1879 byly rozřezány, shozeny a nahrazeny kovovou střešní konstrukcí tak, aby byla později možnost využít půdní vestavbu školy. A to vše probíhalo za provozu školy od 22. listopadu 2005 a do Vánoc 2005 byla škola opět pod střechou. Více k opravám školy v následující části příspěvku.

Škola byla zařazena v roce 2005 mezi 8 školských zařízení z celé ČR v rámci změn školních vzdělávacích programů. Ředitelka školy se během roční spolupráce s Výzkumným ústavem pedagogickým v Praze zabývala obnovou výchovného a vzdělávacího plánu školy a zkvalitněním výuky na 1.stupni. Škola tak 1. září 2006 vstupuje na novou cestu dle Školního vzdělávacího programu Jak roste strom. A proč takový název plánu, podle čeho škola učí? Hlavní myšlenka byla vnímána jako odraz citátu myslitele a školského reformátora minulosti: *“Všechny hlavní větve, které má mít strom, vyháň STROM ze svého kmene hned v prvních letech, takže později není třeba nic jiného, než aby rostly. Tak tedy všechno, čím chceme člověka opatřit pro potřebu celého života, to všechno mu musí být vštěpováno hned, v této první škole. J.A.Komenský “*

Byl zaveden nový vyučovací předmět v souvislosti s využívanými prvky Montessori pedagogiky, předmět Praktický život, který má podpořit smyslové vnímání, vede žáky k vlastnímu pocitu zodpovědnosti k práci a vytváří dobré pracovní návyky. Škola je postupně vybavena řadou dřevěných Montessori pomůcek, sloužících k rozvoji vnímání žáků a podpoře základního učiva. O rok později byl zaveden též nový předmět pro žáky 1.roč. Malování čtení jako propojení výtvarného vyjádření s výukou hlásek. Děti se tak formou hry a kresby učí vnímat nová písmena. Nové pojetí výuky prochází též inovacemi a změnami přístupu. Škola v klidném prostředí, kdy povinnost střídá hra, zábava, poučení, kresba, zpěv a pohybové aktivity je ideálním místem ke správnému rozvoji dítěte. Toto vše naše málotřídní naplňuje. Je však stále platný kodex umět číst, obhájit si svůj názor a být slušným člověkem. Obrovským vítězstvím učitelské profese je porovnání malého prvňáčka k nám nastupujícího s osobností páťáka. A zde je ten největší poklad obce, ukrytý v bohatství dětských dušiček, které školou postupně prošly. Jistě v dospělosti vzpomenu na nezapomenutelné obrázky ve výtvarce, oblíbené hodiny tělocviku, vaření, snad i řadu dalších

zajímavých aktivit, které se v naší škole uskutečňují právě pro tu duši dítěte, od školky až po pátáka.

K posílení vlivu zapojení školy na veřejnosti určitě přispěla i Vánoční vystoupení žáků, které postupem času získala vysokou úroveň hraných dětských představení i se zpěvem. A byly pro školu malým finančním obohacením z dobrovolného vstupného. Tradice Vánoc byla rozvinuta i do tradice Pečení vánoček. Děti si zapsaly recept, připravily těsto a s legrací vánočky vytvořily pro své mámy i předvánoční návštěvníky školy. A jak vždy škola vždy voní!

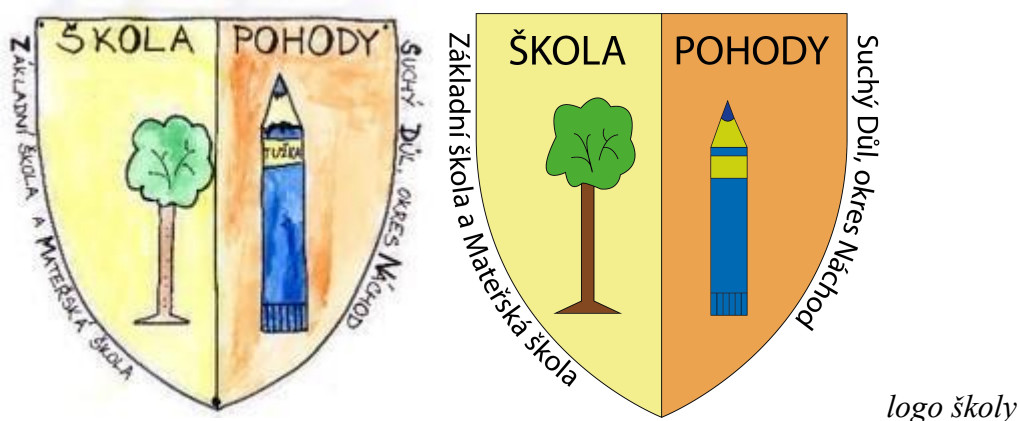
Na jaře se rozezvučel sál kulturního domu besídkou pro maminky. Novinkou bylo první slavnostní stužkování nejstarších žáků školy modrou pamětní stužkou s citátem a rokem ukončení docházky do suchdolské školy. Tóny pochodu z opery Aida se tak staly symbolem slavnostního pasování nejstarších žáků a vyřazení na další cestu za vzděláním. A oči řad maminek, babiček se zalesknou slzami.

Spolupráce s polskou školou ve Vambeřicích pokračuje od roku 2004. Na jaře v květnu 2006 je obohacena o nový prvek vzájemné spolupráce obcí a škol, tzv. Branný závod hlídek. Za pomoci hasičů, TJ Sokol a některých rodičů vzniká tradice sportovního setkání žáků škol. Děti se tak nejen spřátelily, ale mohly si vyměňovat poznatky a soupeřit, i když závody měly vždy jen 1 vítěze. Všichni získali odměnu na památku ve formě suchdolských triček, čepic, mikin, batohů a sportovních čelenek. První ročník závodu podpořil jazykovým překladem všech instrukcí do polštiny Mons. M. Lewicki. Tradicí závodu a velmi oblíbenou disciplínou se na závodní trase se kolem kapličky a Křížovou cestou k Čertově skále stala instalace provizorního Lanového centra. K řadě dalších akcí s dětmi a rodiči patří výlet do Muzea Automobilky Škoda v Mladé Boleslavi, výlety okolí, do Obřího akvária v Hradci Králové, vítání nových občánků, kulturní vystoupení žáků u příležitosti slavnostního otevření parkoviště na Slavném v roce 2006, řada společných táboráků a setkávání, např. akce pro důchodce a setkávání občanů a dětí ve staré knihovně obce. Vzniká návrh na nový kalendář pro veřejnost v rámci projektu Památné stromy v Suchém Dole, Léčivé byliny, Spisovatelé. Žáci se zúčastnili plavecké výuky v bazénu Náchod (až do roku 20014, od 2015 v novém bazénu Broumov).

Na počátku školního roku 2005/2006 na společném setkávání žáků vznikla myšlenka vytvoření školního loga. A co máme malovat? Ptaly se děti. Motiv, který se vztahuje k naší malinké školičce uprostřed pěkné přírody. Obrázky od dětí se jen hrnuly. Přivítali jsme i návrhy rodičů na zanesení názvu Škola pohody. Uzávěrka dětských námětů byla do konce listopadu 2005. Děti si potom ze svých návrhů vybraly ten, který nejlépe charakterizoval suchdolskou školu. Je na místě, že symbolem se stal barevná kouzelná pastelka a památný strom, který je odrazem znaku Suchého Dolu. Za stvoření znaku děkujeme Ondrovi Sobotkovi. Toto logo škola používá pro propagaci své činnosti a v hlavičce na významné dokumenty. Později bylo z grafických důvodů pro použití upraveno do vhodného grafického formátu. Postupně si získalo vědomí v širokém regionu, stejně tak jako název školní domény www.malaskola.cz. O rok později k logu přibyl i krásný školní prapor s výšivkou loga, který byl posvěcen Mons. M. Lewickim v rámci suchdolského posvícení v říjnu 2007. Vznik nového školního praporu podnítila zmínka ve starých archivních kronikách, kde se praví:

„Dne 14. června 1868 byl za přičinění školních dobrodinců posvěcen školní prapor z lněné látky červené a bílé.“

Současný školní prapor je barevnou obdobou původního historicky nedochovaného praporu. Je vyroben z červeného a bílého saténu o rozměrech 90 x 60 cm. Barevný pruh je uprostřed ozdoben pestrou výšivkou školního loga, které vzniklo na podzim roku 2005 jako dětská soutěž o nejlepší znak školy. Název a sídlo školy je vyšito zlatým tiskacím písmem. Slavnostní vysvěcení praporu u příležitosti suchodolského posvícení dne 1.10.2007 společně s modrou stuhou obce v soutěži Vesnice roku 2007. Prapor se bude používat k slavnostním příležitostem a propagaci školy na veřejnosti.

logo školy

školní prapor

V roce 2006/2007 pokračuje školní výuka ve stejném složení pedagogického sboru. Z řady akcí vybíráme především vítězku literární soutěže okolních škol s tvorbou zajímavého citátu: *“Moře, ze kterého se voda vylije, je jako budoucnost, ze které štěstí uteče. Moře, ze kterého se voda nevylije, je jako budoucnost, ze které štěstí neuteče. Takovou budoucnost by si přál každý. I já.”* Barbora Volková, 2006, 10 let.

Pedagogický sbor na 1 rok 2006/2007 obohatila paní Inka Hejzmanová výukou prvouky. Od září 2007 působí na škole učitelka Zdeňka Schirlová z Police nad Metují a vedením školní

kuchyně je pověřena paní Jitka Tomanová, zastupující paní Blanku Klímovou, která odchází na mateřskou dovolenou.

V tomto roce probíhá řada školních aktivit pro děti, např. projekt Čtení pro radost a nákup knih k volné četbě žáků, výlet do Všestar do historické vesničky starých zemědělců, projekt Indiánský den. Proběhla beseda a ukázka první pomoci MUDr. Jiřího Veselého, velikonoční dílničky, projekt Božena Němcová. Byla vydána malá brožurka o historii obce a školy pod názvem Za poznáním Suchého Dolu a prospekt Léčivé byliny s polským překladem, který tvořily děti v rámci pobytu polských žáků u nás. Ale především se připravovala myšlenka, společná setkávání s polským partnerem a technické podklady k přestavbě školy 2009- 2010, která je popsána v další části příspěvku.

Důležitý inovačním prvkem naší výuky se v roce 2008/2009 bylo zavedení metody výuky čtení tzv. Sfumato, kdy se prvňáci učí číst hlasitě slabiky a zabrání se tak tichému dvojímu předčítání textu. Čtení touto metodou se postupně usadilo jako metoda kvalitní a je stále rozvíjeno a obohacováno do dnešních dnů.

V listopadu 2008 končí svou dlouholetou práci vychovatelky školní družiny paní Věra Kohlová, která stála u zrodu nového otevření školy v roce 1992 a zasloužila se o naplňování programu aktivit pro děti. Určitě mnoho dětí bude vzpomínat na malou družinu a řadu pěkných akcí. Paní vychovatelce za dlouholetou práci děkujeme. Na její místo nastupuje 1.prosince 2008 nová síla Veronika Šolínová. Postupně jí práce v naší škole na tolik oslovila, že dálkově studovala učitelství pro 1.stupeň na Pedagogické fakultě v Hradci Králové a po návratu z mateřské dovolené obhájila titul Mgr.. Dosud působí na škole v pozici učitelka na 1.st. ZŠ a stala se pomocnicí pro vedení školy.

Ke změně sboru dochází na úsek provozu, uklízečka paní Jarmila Barešová odchází v červnu 2008 do důchodu a nastupuje paní Pavla Plná. V červenci 2009 se ředitelka školy provdala za místního rodáka Jaroslava Soumara a změnila příjmení na Soumarová. Další změnou v personálním obsazení byla změna vedení administrativy školní jídelny. Tu na období 2009–2011 přebírá paní Franzová na částečný úvazek, vedle vedení místní pošty. Malé zázemí kanceláře pro zpracování agendy evidence stravování vzniklo v místnosti Obecního úřadu. V pozici uklízečky končí v roce 2010 paní Pavla Plná a přichází paní Jana Heinzlová, v době velkého úklidu po generální opravě školy v létě 2010. Později působí na škole v pozici vychovatelky školní družiny a asistenta pedagoga pro žáka s oslabením do roku 2019.

Ve školním roce 2009/2010 probíhala další část oprav školy během provozu. Proto nebyla k dispozici místnost pro družinu (náhradní prostor družiny ve třídě) a chybějící tělocvična byla nahrazena odjezdem žáků s učitelkami 1x týdně do velké tělocvičny v ZŠ Police nad Metují.

Od září 2009 pracuje naše školka již v nových prostorách po změně během přestavby školy. Tam, kde byla dříve malinká tělocvična, je nyní herna předškolního zařízení se samostatným vstupem v zadní části školy, s novou šatničkou. Místnost bývalé ložnice MŠ se změnila na kreslárnu a z třídy staré školky se stala ložnice předškolního zařízení. Bylo vybudováno nové sociální zařízení, včetně sprchového koutu. V prosinci 2009 získala škola dotaci na nový nábytek a vybavení nové školky tak bylo již ukončeno. Předškolní zařízení k novému vybavení ložnice získalo novou tvář herny a výtvarného koutku. Postupně během školního roku byla provedena ochranná dekorace nástěnným koberce v místech častého otěru.

Kapacita předškolního zařízení byla zvýšena na 25 dětí. Přibyla i nová pedagogická síla v naší školce, paní Ladislava Černohorská, která v roce 2013 získala dokončením Vyšší odborné školy v Litomyšli titul DiS. V červenci 2013 odchází Lada Černohorská na mateřskou dovolenou a vrací se v září 2016. Do školy přichází v roce 2011 paní Anna Vajsarová na pozici asistenta pedagoga a později přebírá i vedení školní kuchyně.

V září 2010 je významným mezníkem v novodobé historii školy. Byla provedena přestavba školy v rámci česko-polského investičního projektu za 10 mil. Kč. Skončila generální oprava školy a byl zahájen provoz v celkově jiném prostorovém uspořádání a vybavení, které je neustále doplňováno a modernizováno. Je ukončena i venkovní oprava fasády a na suchdolském posvícení v září 2010 je škola Mons. M. Lewickim slavnostně vysvěcena ve zcela novém kabátě. Od této doby naši školu říkáme "žlutá školička". K příležitosti opravy školy a posvícení byla též uspořádaná výstava. Jen to velmi špatné deštivé počasí této slávy ubralo na vážnosti. Přes nepřízeň počasí byla slavnostní škola v novém žlutém kabátě otevřena po celý posvícenský den i v následující den st. svátku 28.9.2010. Kromě občanů a rodičů navštívilo výstavu v prostorách školy desítky hostů a zástupců krajského úřadu. V tělocvičně se konal výstava fotografií rodáka p. Jiřího Kohla.

Již během opravy školy, ale i po ukončení, se konala řada akcí a výměna žáků mezi oběma partnery spolupráce. Několikrát tak naši žáci pobývali v Polsku, např. u Radkovského zálivu, ve Vambeřicích a my zase hostili žáky z Vambeřic. Pro děti byl vždy připraven zajímavý týdenní program poznávání okolí Suchého Dolu i s výlety do Prahy a Liberce.

V červnu 2010 se konal výběr pracovní síly na pozici asistenta pedagoga pro připravovaný nástup žáka s oslabením do 1.roč. Nejprve zde působila do roku 2012 paní Jitka Salabová z Náchoda, postupně se této pozice ujala paní Jana Heinzlová.

Od roku 2010 škola zařadila do své práce ve spolupráci se Společností Montessori Praha cykly her a přípravy na školu pro budoucí školáky a jejich rodiče. Název kurzu ŠANCE pro vaše dítě si za dobu své existence již získal popularitu i v okolí školy. Je důležitým prvkem a možností učitelů o poznávání osobnosti budoucích prvňáčků. Vytváří tak jedinečnou možnost i pro rodiče vidět své dítě pracovat v kolektivu.

Školní rok 2010/2011 je rokem s kritickým počtem žáků. Zahajovací stav v září 2010 byl ještě ponížen během listopadu 2010 odchodem žáka s oslabením z naší školy a počet žáků se tak dostal na kritickou hodnotu 15 dětí. Neměli jsme žádného žáka 5.ročníku. Protože se jednalo o rok po velmi finančně náročné dostavbě školy, nebyla předložena žádost ke zřizovateli o doplacení mezd na provoz školy. Záchranou k pokrytí personálních výdajů bylo úspěšné schválení evropské dotace s možností částečného dokrytí mzdových nákladů školy.

Odchodem žáka s oslabením se mění pracovní zařazení paní Petry Geislerové z pozice asistent pedagoga na vychovatelku školní družiny místo Veroniky Šolínové, která odchází počátkem ledna 2011 na mateřskou dovolenou. Během které dostudovala Pedagogickou fakultu Hradci Králové, obor učitelství pro 1.stupeň. Vrací se v září 2015 na pozici učitelka 1.st. Jmenovaná ukončila studium a obhájila závěrečnou práci a v říjnu 2016 získala titul Mgr.

V červenci 2012 se škola účastní slavnostního posvěcení nové Zelené kapličky, která shořela 8.7. 2010 z nedbalosti občana Police. K nové kapličce jsme připravili kulturní vystoupení a

malou publikací o stavbě kapličky a historii školy. A společně s ostatními uvítali v naší obci kardinála Dominika Duku.

Během léta školního roku 2012/2013 došlo k vybudování nového dřevěného hřiště na školní zahradě firmou Bonita Brno. Od září 2012 roli uklízečky vykonává paní Zlatka Slezáčková.

Nově mezi akce školy byla v toto období zařazena letní aktivita Vaření v Pěkově, nejprve se všemi žáky, postupně pro žáky 5.roč. Také jsme naši školní kontrolu vědomostí a znalostí žáků 5.roč., tzv. Malou maturitu nahradili celostátním systémem testování žáků 5.roč. V rámci aplikace České školní inspekce jsme využili k prověřování znalostí. Zde každoročně dosahují žáci školy velmi dobrých výsledků. To se také odráží v úspěšnost přijatých žáků na víceletém gymnáziu Broumov, kam téměř každý rok odchází několik dobrých žáků naší školy a vedou si velmi dobře po celou dobu studia a poté i ve vysokoškolském studiu. Což svědčí o důležitosti a kvalitě místní málotřídní školy.

V únoru 2013 odchází na pracovní neschopnost uč. Vlasta Vašová. Stěžuje si na bolesti hlavy a zad. Zdravotní stav jmenované se velmi rychle rozvinul do neléčitelné podoby zákeřné nemoci a jmenovaná tř. uč. PhDr. Vlasta Vašová se do školy již nevrátila a těžké nemoci 1.6. 2013 podlehl. Rozloučení se zesnulou se konalo 7.6. 2013 v obřadní síni v Polici nad Metují poté, co se s ní rozloučila celá škola vzpomínkovou chvilkou. Děkujeme za vše, co pro naši školu od roku 1995 - 2013 vykonala. Náhradou za zesnulou Vlastu Vašovou byla nová pedagogická síla působící na škole od září 2012 na částečný úvazek. Mgr. Irina Šípková. Ta se od března 2013 ujímá třídnictví po paní učitelce Vašové.

Školní rok 2013/2014 začíná nová uklízečka paní Jana Pavlíková z Hlavňova. Problémy se škole nevyhnuły. Na obzoru další komplikace v zajištění provozu školy. Přes značný zdravotní problém ředitelky školy, operaci následnou roční léčbu chemoterapií a ozařováním nebyla škola o vedení oslabena. Po dlouhé úvaze bylo místo vyučující nabídnuto naší pedagogické asistenci Zdeňce Schirlové, která se role učitelky v malé třídě ujala velmi spolehlivě a zodpovědně a stala uznávanou kvalitní učitelkou žáků nejmladší třídy. Ředitelka vykonávala administrativní a řídicí práci jednak z domova a ve volných chvílích během zdravotních procházek, prováděla kontrolu školy. Zdravotní stav a psychická rovnováha jmenované byla v tuto dobu obdivuhodná, s jakou silou školu vedla. Zúčastnila se i akcí, výletů a připravovala akce tak, aby ve škole nebylo cítit oslabení aktivit. Pedagogickou roli na půdě dvojtřídky dobře zastaly v tuto dobu dvě učitelky Z.Schirlová a I.Šípková. Ředitelka vykonávala při své nemoci zákeřné rakoviny funkci vedení v rámci tehdy ještě výjimečné pracovní situace v rámci home office. Vše jsme zvládli! Děkuji dnes s ohledem veškerému tehdejšímu personálu za obrovskou psychickou podporu mé osoby v době nemoci, lidský přístup a podporu pracovní. Buď tato doba odkazem i dalším generacím, že když se chce, jde všechno a škola přežila a kvetla do další krásy. A mně byla oporou v těžké době, že je pro co žít.

V létě 2014 během prázdnin byla škola nově vymalovaná a oblékla se zevnitř do nového barevnějšího kabátu. Výzdobu stěn kresbami obohatila paní Helena Mandysová z Hronova. Ušetřené prostředky z běžného provozu jsme investovali do nového nábytku školní jídelny. A od tak září 2014 máme novu krásnou barevnou jídelnu pro naše děti.

V této době se konal např. nově zařazený cyklus besed pro naše žáky s nakladatelstvím dětské literatury Thovt Praha a se spisovatelkou Evou Semerákovou. Na výlet jsme cestovali do Nechanic, Letohradu, Prahy do Kladruhu a řada výletů byla jen po blízkém okolí. Určitě stojí za zmínku i táboření na Brodčáku a Ostaši. Velkou oslavou bylo otevření nového kulturního sálu v listopadu 2014. Připravili jsme program pro hosty, výstavu fotek z přestavby sálu, jarmark a řadu dalších akcí novém kulturním prostředí obce. Od června 2014 je nejstarším žákům věnována pamětní fotokniha se záběry života od předškolních let. Také pořádání besídky a vystoupení žáků v novém sále nabírá na vážnosti a popularitě. K nejúspěšnějším patří jistě dětské zpracování známého filmu Noc na Karlštejně, pohádka Zlatovláška, klasický Mrazík, O dvanácti měsíčkách, Ledové království, zpívání Přátelé Zeleného údolí a řada dalších. Některá dětská představení byla tak oceněna, že si děti zahrály a zazpívaly i na profesionální scéně v Kolářově divadle se Zlatovláskou a Nocí na Karlštejně. Také několikrát s divadélkem potěšily přímo v Domově důchodců babičky a dědečky.

Personální změny v roce 2014, od září do roku 2019 působí ve škole jako vychovatelka paní Pavlína Nosková. V prosinci 2014 odchází na mateřskou dovolenou učitelka Mgr. Irina Šípková. Její pozici nahradila paní Pavlína Klicnarová, která působila na škole do července 2020. Od podzimu 2015 jezdily děti v rámci plavecké výuky do nového bazénu Veba Broumov. V následujícím školní roce se konalo vystoupení tance Afrika, beseda o třídění odpadu. Velkou poctou pro školu bylo ukončení docházky žákyně 5.roč. v červnu 2015. Jako jediná žákyně ukončuje 5.roč., na její počest a památku se zasadila na zahradě mladá třešeň. Největší poctou pro školu je však darovaný slaměný motýl s nápisem: *“Křídla jste mi dala, teď už musím letět sama “. Natálie Bartoňová, 11 let, 2015.*

“Děkuji, motýla mám dodnes, jen písmo je již vybledlé a nečitelné, ukryté však v učitelské dušičce. Mám obrovskou radost, když se ”povede” takový žák. Alespoň jeden za rok. Je to potom obrovská pocta a vědomí toho, že práce a učitelské poslání má smysl. Děkuji tedy všem našim úspěšným žákům a již i některým dospělákům, kteří na naši malou školičku s láskou vzpomínají.“

K dalším školním projektům ve vlastní režii jmenujme projekt pro všechny žáky: Cestománie, Den měření a experimentů, Zvířata okolí, Naše chalupy a roubenky, Kostely Broumovska, Léčivé byliny, Naši spisovatelé, 100. let naší republiky, Sportovní olympiády, Památné stromy, Stará řemesla, Textilní muzeum Skalice. Během těchto akcí se dětem rozšířily znalosti a schopnosti i jiným směrem nejen ve školní lavici, ale také jsme si např. společně zalyžovali na vleku Nebíčko, vytvořili nádherné šátky pro maminky, vytvořili jedinečný kalendář Kostely Broumovska s dětskými kresbami a fotografiemi, kalendář Památné stromy. Prožili veselé společné noci ve škole během Noci s Andersenem. Školní program několikrát oživilo partnerství jako Jana Henychová, a Zdenka Dušková. Díky nim do naší školy přijeli psi husky. To bylo mezi dětmi radosti, všude jen psí chlupy. V roce 2010 jsme se dokonce v rámci školního výletu vypravili na psí farmu k Janě Henychové do Maxova. Nejenže byly děti velmi nadšené, špinavé, chlupaté, ale nebylo je možné od psů, z psích kotců odvézt zase domů. K psím zajímavostem také přidáme setkání s mořeplavcem Ivanem Orlem a jeho povídání o lodi Viktorka, kterou sami sestavili, přepravili a pluli po moři kolem jižní Ameriky. Proběhlo také seznámení s knihou Idioti na plavbě kolem světa.

Vzpomínat budeme na výlety, vaření v Pěkově na hřišti i na chaloupce ředitelky. Na oslavu ukončení 5.roč. s výlety po okolních firmách, co by inspirace do budoucího života, na rozhledny, do skal, do muzeí, na horolezecké stěny, do aquaparků, zoologických zahrad. A proto nejen nám velkým, ale i řadě pátáků při posledním loučení ukápne slza. Tak se tedy plní naše vnitřní poslání vybudovat v naší obci důstojné místo vzdělávání a výchovy tak, aby si budoucí absolventi odnášeli kvantum vědomostí a znalostí, ale též prožitek a vzpomínku, že suchdolskou školu stojí za to prožít, projít, absolvovat. Za zmínku dále stojí i pořádání učitelského loučení s pátáky během besídky pro maminky. Učitelky připravily pro nejstarší děti zhudebněné texty, písničky na rozloučenou.

Od roku 2019 se do omezení, způsobené Covidem, konaly vícedenní akce pro žáky v Krkonoších, Jizerských horách blízko Liberec, v kempu Sedmihorky, na Broďáku, na Ostaši. Od 2016 byl velmi oblíbený též společný vzdělávací wellness víkend pro všechny zaměstnance. Své zkušenosti jsme si vyměnili např. v polských Krkonoších, v Karpaczi, v Polanici, v Praze jsme navštívili Národní divadlo.

V letech 2017/2018 proběhla investiční dotace obce do vybavení školní kuchyně. Byl pořízen nový konvektomat, sporák, myčka, vysokorychlostní profesionální mixér. Sešlo se též taneční seskupení žáků pod vedením Pavlína Noskové. Obohatilo tak program školy i Obecní bál krásným předtančením. Na podzim 2018 se mění vedení obce. Škola poděkovala na suchdolském posvícení končícímu starostovi panu Vítězslavovi Vítkovi a místostarostovi ing. Václavovi Podstatovi za jejich dlouholetou podporu a obnovu školy. Žáci jim věnovali písničku na rozloučenou, ředitelka pronesla slova poděkování a věnovala pamětní sklenici s broušeným motivem školy.

Přes prázdniny 2018 byl vybudován náhradní třídní prostor. V družině tak v zadní části vznikla nová třída k zajištění dělených hodin češtiny a matematiky ve spojených ročnících. Tato výuka se velmi osvědčila, a proto byla podána žádost ke zřizovateli o možnost výuky ve trojtřídní škole. Od 1.9. 2019 pracujeme v naší škole ve trojtřídce. Změna rozšíření školy na tři třídy byla ovlivněna změnou financování regionálního školství a určením tzv. Phmax školy. Tento normativ určuje počet hodin odučených v povinných předmětech na škole, za týden je to pro naši školu 69 hodin výuky všech učitelů ve třídách. Upraveny proto byly pracovní úvazky všech pedagogických pracovníků. Došlo k ideální změně počtu vyučovacích hodin a k posílení kvality výuky. Mohli jsme tak náročnou práci ve spojených ročnících dále rozdělit. Byla rozdělena starší třída 3.+ 4. + 5. roč. Nízký počet žáků na třídu se prokázal jako velmi ideálním stavem zejména v následujících školních letech, v době omezování provozu škol z důvodu epidemie Covid -19. Třídy jsou naplňovány do počtu 10-15 dětí ve třídě.

V roce 2019 je naše škola iniciátorem založení platformy málotřídních škol regionu MAS Stolové hory. Cílem skupiny málotřídních škol je nejen setkávání učitelů, ale především žáků a vzájemné soutěže mezi malými školami regionu. Naše škola byla prvním pořadatelem nově otevřeného vzájemného setkávání žáků málotřídních škol. V listopadu 2019 jsme přivítali 40 žáků na zajímavé akci Přírodovědná olympiáda malotřídních škol. Bohužel další akce v této podobě byly zastaveny epidemií Covid-19.

Během jara 2019 ukončuje pracovní pozici Jana Heinzlová a nadále se věnuje pěstounské domácí péči. Koncem června 2019 odchází na vlastní žádost vychovatelka Pavlína Nosková. Na její místo nastupuje od září 2019 do července 2020 Terezie Kaufmanová. V červenci také končí třídní učitelka starší třídy Pavlína Klicnarová a přechází na školu v bližší vzdálenosti svému bydlišti, na ZŠ Zbečnick. V září 2020 na místo asistent pedagoga přichází z Prahy z Jedličkova ústavu místní rodačka Bc. Martina Hedvíková. Místo třídní učitelky přebírá Mgr. Klára Včelišová ze Suchého Dolu, která ve škole již 2 roky vede dobrovolný kroužek angličtiny. Personálně byla posílena o další sílu i školní kuchyně. Od září 2020 pracuje společně s kuchařkou Radkou Špačkovou i místní paní Petra Bornová, později Šrůtková. Velkým zásahem v personální oblasti bylo zákeřné onemocnění učitelky Renaty Scholzové ze školky během letních prázdnin 2020. Urychleně bylo třeba zajistit náhradního pedagogického pracovníka. Vedením mateřské školy byla od září 2019 jmenována DiS. Ladislava Černohorská, na pozici učitelky nastoupila Mgr. Kateřina Landová, která po roce v červenci 2021 odchází ze školy na mateřskou dovolenou. Do školky je od září 2020 přijat žák se zdravotním omezením s podporou asistence, kterou vykonává paní Anna Vajsarová, již v naší školce zkušená pedagogická síla. Pracovní neschopnost učitelky Scholzové trvá do srpna 2021, poté se do školky vrací zpět, nejprve na částečný pracovní úvazek, který se do budoucna bude měnit dle zdravotních možností učitelky.

V létě 2020 proběhlo další malování celé školy do veselých barevných tónů, tak aby škola působila na děti příjemně a vytvořila pro nás všechny zázemí klidu, pohody a velké rodiny. Přes léto také navržen zřizovateli návrh na změnu organizace knihovny, která je využívána jen 1 den v týdnu. Byl nakoupen nový nábytek stoly, židličky, tabule a v knihovně bylo vytvořeno zázemí pro nejmenší čtenáře v rámci každodenní výuky čtení a mluvnice.

V září 2020 dochází dodavatelskou firmou při zavedení nového školního serveru ke značné ztrátě školních dat evidence.

V tomto školním roce 2020/2021 je pod vlivem změn v systému úložiště školních dat na systém GSuite a dále ve zkušenosti s jarní vlnou omezení výuky a podobu distanční výuky zavedena důsledná kontrola elektronického prostředí školy. Na již evidované doméně malaskola.cz je všem zaměstnancům školy aktivován pracovní účet důležitý ke sdílení informací, online podobě porad a ukládání společných dat. Na doméně je také se souhlasem zákonných zástupců zavedeno zřízení školních účtů každému žákovi jako příprava na možná další omezení a uzavření školy. Dochází ke zkvalitnění a rozšíření nabídky webových stránek školy, které se v době uzavření školy ukázaly jako důležitý spojovací prvek škola - žák - rodič. Stránky tak sloužily přímému spojení a přenosu nabídky online výuky při uzavření škol. Dalším cílem webových stránek je dobrá prezentace a zviditelnění školy v regionu. Investice do nákupu nových učebnic a dalších pracovních materiálů pro naše žáky v září 2020 se ukázala jako prospěšná z důvodu možnosti interaktivního propojení mezi učitelem době školní výuky, tak i při možnostech uzavření a online výuce. Tato možnost interaktivní výuky je v posledním školním roce podepřena nákupem a vybavením ve všech třídách novými kvalitními tabulemi a interaktivní projektory Epson. Propojení celé školy v rámci wifi je již samozřejmostí. Lze tak připojit v kterékoli místnosti dnes běžně tablet či notebook a provádět i online výuku s žáky nemocnými v domácím prostředí. Styl výuky se tedy velmi

značně mění. Jednak nárůstem ICT vybavení nejmodernějšími technologiemi, ale také v závislosti na omezování provozu v důsledku epidemie Covid- 19. Významným krokem digitalizace školy byl nákup 15 tabletů pro žáky v rámci dotace Euroregionu Glacensis. Z dotace kraje jsme získali vybavení 20 kvalitních notebooků s dotykovým perem pro naše žáky. Jsme tedy dobře připraveni na další možnou vlnu uzavření. Ale i na posílení výuky a změny pojetí předmětu Informatika na základní škole. Notebooky jsou využívány k běžné výuce, domácí přípravě od 3. ročníku.

V listopadu 2020 se škola zapojila do pilotního projektu MŠMT Kombinované vzdělávání na základě požadavků distanční výuky. Jsme zásadně proti svévolné formě distanční výuky v naší škole, pokud není nutná karanténa nebo omezení z jiných např. technických problémů. Poslední zkušenosti s uzavíráním školy nás přesvědčily, jak důležité je běžné každodenní fungování školy, co je pro žáky potřebné. Co je důležité zařadit do výuky, co lze nahradit, co opakovat z důvodu uzavření, u koho je třeba silnější podpory doučování. Jak zařadit do běžné výuky i dnešní rozvoj technologií. Proto jsme Kombinované vzdělávání uchopili jako příležitost k obohacení programu výuky, ne k plánovanému omezení a u uzavření výuky v některý den. To na málotřídce nelze. Proto jsme připravili návrh programu, který přinese žáků zpestření běžné každodenní prezenční výuky. Forma asynchronní domácí přípravy, kdy žáci plní zadané úkoly (formou písemné a starší online přípravy) na projektový den, tzv Výuky venku. Bylo vypsáno 10 témat, spojení praxe – poznání – nových vědomostí i zkušeností s běžným životem. např, se děti dozvěděly více o houbách, a to i houbách léčivých ve spolupráci s firmou Mycomedica. Užili jsme si den jako písaři v kláštere Broumov, v lese viděli, jak se udržují staré stromy. Určitě je také zajímavé se dozvědět více o místě, kde žijeme, o historii i přírodě Suchého Dolu. A z toho všeho dětem vznikne naučná kniha s fotografiemi a poznámkami. Program byl podpořen od 1.9.2021 na základě Rozhodnutí MŠMT.

V tomto školním roce, stejně jako v předchozích letech, byli úspěšně přijatí další naši žáci na víceleté gymnázium v Broumově.

Do historie školy, ale určitě celé země či planety, nutně patří v poslední době s vážností a nejasnostmi nemoc Covid-19. Objevila se jako nový neznámý virus, pocházející někde z Číny na jaře 2020 a stále je tu s námi všemi. Původní stav a zmatek několikrát střídá pocit bezmocnosti, naděje, ale i smrti, uzavírání nejen škol, restaurací, zrušení našeho jarmarku, výletů, plavání, no prostě je to něco, co jsme vůbec dříve neznali. My straší jsme snad měli jen 3 týdny uhelné prázdniny, kdy na Silvestra 1978 zamrzlo uhlí a v lednu 1979 po ochlazení byl obrovský problém s energií. No řeknete, tři týdny je nic proti dnešnímu omezování. Tak i naši školu uzavření neobešlo.

Jak to u nás v Suchém Dole s uzavírkami Covidu bylo?

Na počátku strašidlo, věc naprosto neznámá, obavy, neznalosti, nedůvěra. V březnu 2020 jsme skončili jarní prázdniny jako poslední týden v celorepublikovém rozdělení termínů. Výhoda či nevýhoda? Prázdniny se nám pěkně protáhly. Již od 16.3. 2020, ihned po jarních prázdninách, nařízení MŠMT distanční výuka. Někteří neměli tušení, co to vůbec znamená. Učení tedy na dálku. A jak? *"No prostě to nějak zkuste."* řekl stát. A kdo bude děti doma učit? Nevědělo se. A co ti malí na 1. stupni? Spousta a spousta otázek, nejasností, tak jsme to

tedy zkusili. Učili jsme se vše od začátku. Nic zpočátku nefungovalo. Jen naše odhodlání něco pro ty naše špunty udělat. V úterý 17. března 2020 přišly do školky jen 2 děti. Proto uzavřena také školka. Učili jsme z domova, ze svých pokojíčků, často v županu či jiném domácím oblečení, v kuchyni mezi dětmi, hrnci. Po večerech nasávali, co to je Classroom, hledali jsme novinky na internetu, spojovali se s kolegy a také se sami stále učili. Během uzavření se nám podařilo obnovit podlahu v místnosti herny naší školky, vše vymalovat a vyčistit, vydezinfikovat a s radostí očekávat děti. Návrat zpět do školy se opozdil až na 25.5. Jednotně v tento den nastoupily děti do MŠ i ZŠ. Docházka do školy byla tehdy dobrovolná dle rozhodnutí rodičů. Chyběli pouze 2 žáci ZŠ ze zdravotních důvodů. Těm byla zajištěna domácí příprava. Všechny akce pro děti byly na konci června 2020 značně omezeny.

Uzavření a omezení výuky 2020/2021- zahájení školního roku s omezením, které se často měnilo.

7.10. - 12.10. 2020 karanténa 1. + 2.roč. -podzimní vlna epidemie Policko

12.10. 2020 ředitelské volno pro ZŠ z důvodu nejasnosti s karanténou
v MŠ uzavřeno přes podzimní prázdniny 29.+30.10.2020

Od 13.10. 2020 byla nařízena distanční výuka pro všechny žáky ZŠ.

18.11.se vrátili do školních lavic žáci nejmladší 1. + 2. roč., ostatní žáci zůstali doma na dálkové distanční výuce.

Od 30.11. spuštěna znovu výuka pro všechny žáky ZŠ s omezením družiny pro 1.- 5.roč.

Od ledna 2021 došlo k centrálnímu uzavření všech škol od 3.roč. v celé naší republice, postupným omezováním dalších aktivit i mimo školu. Provoz školky byl zachován beze změny od 6,30-15,30. Třída I. (1. +2. roč.) měla prezenční výuka ve škole časově dle rozvrhu a třída II. (3.+4. roč.) byla doma na distanční výuce pod vedení třídní učitelky. Rodiče byli informováni emailem. Třída III. (5. roč) měla také distanční výuku v domácím prostředí pod vedení třídní učitelky. Změna v týdnu 18.- 22.1. 2021 pro všechny žáky 1.- 2.roč.- karanténa pro 1.+2. roč. v důsledku výskytu onemocnění mezi žáky ve třídě. Od pondělí 25.1. 2021 běžný provoz ŠD a výuka ve tř.I. (1.+2. roč.), včetně výdeje obědů. Změny nastaly i při vydávání pololetního vysvědčení v lednu 2021. Vydání vysvědčení proběhlo ve čtvrtek 28.1. v 10,30 pro žáky 1. +2. roč. přítomné ve škole. Ostatní žáci dostávají hodnocení elektronicky. V pátek 29.1. byly pololetní prázdniny, na které ihned od 1.- 7.2. navazovaly jarní prázdniny. Po prázdninách se vrátili jen žáci 1.+2.roč. Ostatní ročníky 3. - 5. se stále učily distančně podle pokynů tř. uč., vysvědčení obdrželi žáci po návratu do školy. Rodiče byli seznámeni mailem s výsledky hodnocení za 1.pol. (3.-5. roč.).

Od 1.3. 2021 došlo k uzavření celé školy včetně MŠ. Nazpět se děti vrátily až 12.4. 2021, protože jsme splnili podmínku MŠMT o možnosti výuky běžného provozu při počtu žáků do 75. Do školky se podle pokynů vrátilo jen 15 dětí ohrožených profesí rodičů, kteří museli do zaměstnání. Od 26.4.2021 už byl opět běžný provoz MŠ pro všechny děti. Do konce školního roku již neproběhla žádná uzavírka, pouze byly omezeny hromadné akce dětí. Nekonal se Branný závod, atletický pohár, nebyl školní hromadný výlet. Přes uzavření většina žáků zvládla školní rok s maximem nasazení a byla schopna přejít do vyšších ročníků. (uzavření škol v ČR bylo registrováno jako nejdelší v celé Evropě).

Ve školním roce 2021/2022 proběhlo uzavření školy nejprve pro školky a třídu 3.roč., a to od 13. prosince 2021. Ve středu 15. prosince byly ve škole provedeny všem žákům, zaměstnancům a rodičům odborné PCR testy ve spolupráci s nemocnicí Náchod. V důsledku pozitivních výsledků byl provoz školy ukončen v pátek 17.12. 2021. Od pondělí 3. ledna se žáci opět 2x týdně testovali antigenními testy a někteří ještě byli v rodinné karanténě v domácí péči. Takže situace není na počátku roku 2022 ještě zklidněna, možnost dalších uzavírek školy je možná. Ano. Další uzavření z důvodu rozšíření nemoci i mezi učitelkami přišlo velmi brzy. Celá škola je od 26.ledna do 1. února uzavřena. „A kdy bude vysvědčení?“ Ptaly se děti. Slavnostní zhodnocení 1.pololetí je tedy přeloženo na den, až se zase ve školních lavicích společně sejdem. Doufejme, že už nebude dalších uzavírek v provozu školy.

Přes poslední omezení, řadu nejasností, nejednotné a nepřímé vyjádření školské politiky si vedení školy i všichni zaměstnanci uvědomují důležitou roli zachování školy v naší obci. Také vidíme cestu, kterou novodobá historie školy od znovuotevření v září 1992 přinesla pro místní mladou generaci. Za podpory obce, rodičů, všech učitelek, řady dalších spolupracujících organizací vznikla škola s pevným základem výchovy i kvalitního vzdělání. Jakou školu potřebujeme? Co vlastně po žácích, budoucí generaci tvorby hodnot požadujeme? Samostatnost, zodpovědnost, rozhodnost v jednání, upřímnost bez lží, přetvářky a podvodů. Vedeme s láskou naše žáky od prvopočátku k poctivé práci, vlastnímu názoru, k umění naslouchat druhým, udělat si vlastní postoj a být slušným člověkem.

Prameny a literatura:

Školní evidence Měsíčních plánů

Výroční zprávy školy

informace z webu

zapsala: Lenka Soumarová, leden 2022